«Кеше нәрсәдә булса турында хыялланырга тиеш», - әти-әнисенен шундый кинәшен vтәгән Наилә Насибулла кызы Мельникова, шуна бар кочен куеп тырышкан һәм мәктәп елларында ук хыялланган юрист профессиясен vзләштергән.
Юридик эш стажы кырык елдан да артык!
Наилә Насибулла кызы киләчәк профессиясенә омтылыш бишенче сыйныфта укыгын чакта ук алган. Доресрәге, башта ул следовательлек турында хыяллана. Мона әти-әнисе тәэсир итә. Алар кызларына: «У человека обязательно должна быть в жизни мечта или цель, к которой он должен стремиться.   Только тогда сможешь чего-то добиться и станешь состоявшейся личностью». Ул «кул тотучысыз» юридик факультетына укырга керергә бик авыр булачагын яхшы анлаган; анда керергә конкурс һәрвакыт югары булды. Шуна мәктәпне тәмамлап Саранскнын Ленин районы судына сәркәтиб-секретарь булып хезмәт биографиясен башлап жибәрә. Сонга документларын вузга тапшыра. Наилә vзен Н.П. Огарев исемендәге Мордовия госуниверситетынын юридик факультеты студентлары исемлегендә кvргәч шатланганын белсә идегез; хыялына иреште!
Сон ул Мордовия Югары суды секретаре, Зубово-Поляна һәм Ләмберә районнары РОВДы следователе булып эшли. Наилә Насибулла кызынын 1977 елда башланган юридик эш стажы кырык елдан артык. Зур сан. Һәрхәлдә, бу профессиядә торлесе: эштән арган чаклар, коне-тоне хезмәттә булу якыннар арасында анламаучылыклар килеп чыгу, тырыш хезмәт булды! Еш кына юристларны табиблар белән чагыштыралар, алар икесе дә, жәмгыятьне савыктыру очен кvп коч куя, диләр. Рухи сәламәт илдә генә физик һәм акыл ягыннан камил яшь гражданнар тәрбияләнә шул.
Юрист әле ул - тәрбияче дә, психолог та. Кеше кvнеленен ин тирән катламнарын, анда яшеренгән серләрне ачу, башкалар хисабына яшәvчене туры юлга бастыру эше ана да йокләтелә. Бvгенге юрист, уенын һәм хәрәкәтләренен житезлеге, карарларны тиз кабул итә алуы, заман техникасын оста куллана белvе, утлы коралдан яхшы, тоз атуы, физик ныклыгы белән аерылып торса гына, хезмәтендә зур унышларга ирешәчәк. Судья булгач, икеләнv очрак-лары да булган. Әмма бервакытта да сайлаган профессиясеннән ваз кичv булмаган. Киресенчә, еллар vтv белән нәкъ шул профессия турында хыялланган да ул. Биредә генә бар сәләте ачылган да. Тормышта vз урынын таба белгән Наилә

Насибулла кызы Мельникова 1996нчы елнын июнендә Ләмберә районында федераль судья вазифасына билгеләнә.
Кеше тормышын хәл итv - анардан авыр нәрсә бармы? Кешенен кем булуына карамастан, законнын һәрбер хәрефе vз урынында булырга тиеш. – Биредә кешене шәхес иттереп карау, кем булуын, жинаятьтән сон vкенv-vкенмәвен һәм кvпмегә тирән баткан ул бу урында анлау бик тә кирәк, - дип фикере белән уртаклаша судья. – Шуна ойдә дә эш турында уйлыйм. Башымда чираттагы процесснын һәрбер сызымын, һәрбер штрихын «әйләндерәм». Хаталану куркыныч; кеше язмышын хәл итәсен бит. Ләмберәнен «Призыв»ына биргән интерьюда: «...я и дома – на работе. Страшно допустить ошибку при вынесении приговора и тем самым разрушить судьбу человека. Потому и, честно говоря, не люблю уголовные дела, а их в моей практике, к сожалению, было немало. Каждый случай – это трагедия в жизни потерпевших и обвиняемых, которую уже не исправить. Особенно, если речь идет об убийстве или нанесении тяжких телесных повреждений... Но даже и в такой ситуации стараешься проявлять объективность, как бы трудно это ни было.
...Это неправда, что судьи, не моргнув глазом, отправляют за решетку подсудимых. Каждое дело «пропускаешь через душу», где оно оставляет свой след. И если в ходе судебного разбирательства выясняется, что человек не виновен, это доставляет искреннюю радость».
Ләмберәдә булган бер очрак. Мельникова эшенә житмеш яшьләрдәге бер ир килә. Ана белгечнен кинәше кирәк: хезмәт кенәгәсендә бер хәрефтә ялгыш ясаганнар һәм шуннан документларында анлашмаучанлык барлыкка килгән. Хәтта ир-атнын сабырлыгы бетеп кvзләре яшьләнә. Бу вакыт Наилә Насибулла кызынын курсларда vткән психолог белеменен дә кирәге чыга. Кеше тосле аралашып, анлашып, тынычландырып документындагы бер хәрефне тозәтv очен судка гариза язарга кинәш бирә. Шул рәвешле ярдәмнәр дә кvрсәтергә туры килә белгечкә. Кемнәрдер очен кечкенә генә сорау, ә кемнәрдер очен – хәлиткеч. Шуна килеп чыккан сораулар бихисап һәм алар барысы да дорес хәл ителергә тиеш. Юкка гына судьяны - законга таянып дорес хокем итvче, димиләр.

Н.Хәлил